

[Bolvig]

en sikker overbevisning om, at mange ældre arbejdstagere – ja, vel de fleste – gerne vil trappe ned uden helt at forlade arbejdsmarkedet. Kunne vi gennemføre en deltidsordning, tror jeg, at langt flere ville gå på efterløn; et fleksibelt system ville være den mest menneskelige ordning. Jeg kan i den forbindelse henvise til den opfordring, vi har fået fra samarbejdsudvalget på Cheminova.

I vores opklaringsarbejde i sommer er jeg dog blevet overbevist om, at et sådant system ikke vil kunne gennemføres uden et endog meget omfattende forberedende arbejde, hvorfor det radikale venstre da heller ikke vil stille ændringsforslag herom, i tillid til at ministeren vil bruge tid og kræfter på en undersøgelse af dette forslags bæreevne.

Takket være ministerens parti kan det radikale venstre som bekendt ikke deltage i udvalgsarbejdet, hvorfor jeg her fra folketingets talerstol vil bede ministeren overveje, om ikke gennemførelsen af det fremsatte forslag vil skabe nogle alvorlige problemer for en række privatpensionister.

Det radikale venstre finder, at forslagene om jobtilbud og efterløn er meget væsentlige forslag, som vil få stor betydning for de mange, der ser frem til at komme i arbejde. Gennem disse to love giver vi en håndsrækning til to af de mest udsatte grupper: de ældre og de langtidsledige. Men vi må ikke stille os tilfreds hermed. Jeg ser med forventning frem til det bebudede forslag om tvungen afspadsering af overarbejde i den private sektor og vil benytte lejligheden til atter en gang at henstille til ministeren samtidig at gøre en indsats mod det urimeligt nedslidende og ødelæggende akkordarbejde. Hvis ikke viljen er til stede, agter det radikale venstre at tage initiativ hertil.

Jeg har bemærket, at såvel LO som flere af ministerens partifæller og aviser har fremhævet, at det største – ja, nogle siger endog eneste virkelige – resultat, socialdemokratiet har fået ud af regeringsaftalen med det liberalt-konservative parti, er aftalen om gennemførelsen af efterløn. Vil ministeren over for folketinget bekræfte, at der, indtil Marienborgforhandlingerne startede, trods en vis venstremodvilje var et klart flertal for gennemførelsen af en efterløn? Jeg siger udtrykkelig: før Marienborgforhandlingerne, for straks efter forhandlingernes start kunne vi iagttagende, at venstre pludselig blev positive,

mens de konservative modsætningsvis blev mere og mere kritiske. Hvad er årsagen til, at fru Grethe Fenger Møller nu er blevet kritisk og helt afvisende? De problemer, fru Grethe Fenger Møller nævner, eksisterede jo også før den 8. august.

Enhver medalje har en forside og en bagside, selv den mest skinnende medalje har en bagside. Jeg mener, efterløn er en skinnende medalje. Vi erkender, at der er en bagside, men fordelene er langt de mest iøjnefaldende.

Honoré (KrF):

Kristeligt folkeparti er meget opmærksom på det problem, at en del ældre medborgere er nedslidte af et langt liv, og at samfundet bør række en hånd til disse mennesker og hjælpe dem økonomisk. Det er nedslidte lønmodtagere, det er nedslidte selvstændige, det er medhjælpende ægtefæller, og det er hjemmearbejdende ægtefæller.

Forslaget om efterløn har tidligere været behandlet i folketinget – det var i foråret – og jeg skal henholde mig til, hvad jeg sagde om det ved den lejlighed. Der er kommet en ny ting til i dette forslag, som gør det lidt mindre ensidigt LO-orienteret, nemlig den del af forslaget, der giver selvstændige, som er medlemmer af en A-kasse, og som har været det i kortere tid, ret til at få efterløn.

Forslaget har jo et ideelt sigte: man vil skaffe flere mennesker i arbejde. Men jeg synes, man i høj grad kan stille spørgsmål ved den måde, der her foreslås anvendt. Resultatet vil i realiteten blive, at mange ældre vil blive presset ud af deres kammerater, og at frivilligheden bliver i høj grad illusorisk; det har flere allerede været inde på.

For det andet kan man spørge: er der i grunden ikke et vist bondefangeri i denne ordning, dette, at man først får et stort beløb, der så efterhånden nedtrappes? Mange kan måske ikke helt overskue, hvad det vil sige, og når deres efterløn pludselig er kommet langt ned, bliver de måske grebet af panik, føler sig snydt og rejser så krav om flere penge.

Selv om selvstændige er kommet med i dette forslag og på en bedre måde, er det dog hovedsagelig LO-medlemmer, der tænkes at skulle have fordel af denne ordning, og det blev jo også sagt meget tydeligt under